

zapišem. Pišete mi, da če je tukaj slabo, naj pridem domov. Storil bi to z velikim veseljem, pa ni tako lahko. Če bi bil sam, bi bilo lažje, a z ženo in otrokom je težko. Poleg tega mi pišete, da je tudi tam malo zaslužka. Tudi nimam nič denarja, da bi si tam mogel kaj kupiti. Pozabil sem še pisati, da so nam tukaj pobrali vse krave in mnogo svinj. In kje naj kupimo drugo kravo, ne vem, ker so trgi zaprti in se ne more nič kupiti in nič prodati. In kar je za kupiti, je vse zelo drago.« Nato slejijo pozdravi in voščila.

*

Enodnevni tečaj za zeleno precepiljanje šmarnice se bo vršil v ponedeljek dne 15. t. m. na banovinski kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni želez. Pouk začne ob pol devetih dopoldne. Revnejšim udeležencem se ob tej priliki razdelijo brezplačno gumijasti trakci. — Vodstvo.

Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto 15. septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima predvsem namen, da izobrazuje kmetijske sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Taki imajo pri sprejemu prednost. Kolkovane, lastnoročno, na celo polo pisane prošnje (kolek Din 25.—) za sprejem je poslati ravnateljstvu banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru najkasneje do 20. julija tega leta. Prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list; 2. domovnica; 3. odpustnica, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o нравosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja; 6. obvezno izjavo staršev ali varuha, ki reflektirajo na banovinsko štipendijo, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu prejete zneske podpore iz javnih sredstev. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Sprejemajo se pridni, čvolj nadarjeni, zdravi kmečki sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev.) Ob vstopu v zavod se mladeniči preiščejo po zdravniku zavoda; ako njihov zdravstveno stanje ni popolno, se odklonijo. Oskrbnina znaša mesečno Din 150.—. Plačuje se vnaprej v dveh enakih polletnih obrokih. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se dovolijo po možnosti popolnoma ali do polovice prosta mesta v internatu. V tem slučaju je treba priložiti prošnji davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov. Podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo šole. Prošnje za sprejem se rešujejo pisмено.

II. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Neugodnemu vremenu začetkoma spomladi je meseca maja sledila prav visoka poletna vročina brez izdatnih padavin. Stanje hmeljskih nasadov je nenakno. Poleg takih, v katerih je trta zrastle že do polovice droga, se nahajajo tudi takšni, v katerih je trta do-

spela komaj 1—1½ m visoko. Po bolhaču v nekaterih legah povzročena škoda je že poravnana. Drugih škodljivcev do sedaj ni. Hmeljarji se pečajo z nadaljnjim privezovanjem trt, s trebljenjem plevela in tu in tam tudi že z obsipovanjem. V našem zadnjem poročilu objavljena cenitev o množini še neprodanega hmelja letnika 1930 je bila prenizka. V predpodaji se plačuje po 8 Din za 1 kg.

Živinorejska zadruga za Slov. gorice pri Sv. Lenartu v Slov. gor. vabi svoje člane na občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 21. junija 1931, po rani sv. maši ob 8. uri dopoldne v gostilniških prostorih g. Karola Aubl pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

*

Pozor, posestniki sadnih drevce!

Kakor menda že danes vsak zna, je skoro edini mogočni vir našega gospodarstva umna sadjereja. Statistika je dokazala, da se je preteklo leto v naši državi, ko vendar ni bilo posebno imenitno sadno leto, za sadje več skupilo nego za pšenico in za druge kmetijske pridelke. Kakor vsaka rastlina, ki nam daje lepe dohodke, ima tudi sadno drevo svoje raznovrstne škodljivce, med vsemi pa je smrtni škodljivec krvna uš, katera se je pri nas pred kakimi 50 leti prvič pojavila. Ta ušica je za naše sadonosnike prava kolera, ki nam dela milijonsko škodo. Le pogledajte vaša jabolčna drevesa prav točno in boste videli na njih sedaj bele kosmate pege. Te pege so polne tega pogubonosnega mrčesa; če te pege malo s prstom pomazete, imate rujavo-rdeče umazan prst. Tam, kjer so letos te pege, bo prihodnje leto drevo suho, bodisi to na deblu ali vejicah. Koža bo popokala, veja in vejica kakor mladika bode za vedno odmrla in drevo hira ter se suši veja za vejo. Pride odprti rak, drevo več ne rodi, in če še, je sad zelo droben, krstav, prav slabega okusa ter skoro nezavžiten. Ker ni bila to leto suha in ostra zima, je ta poguba prav dobro prezimila ter se letos v obilnem številu pojavlja. Treba torej, da vsi gospodarji nemudoma vsa drevesa točno pregledajo ter to pogubo radikalno uničijo, še predno bo uničeno naše dragoceno in dobičkanosno drevje. Postopajte tako: Naredite si čopič iz ostrih in trdih ščetin, sirke ali sličnih trdih, drobnih predmetov, postrgajte pegasta mesta; potem pa tam, kjer ste to nesnago dobro zmečkali, ista mesta namažite z apnom, pomešanim z žilavo ilovko in kravjekom. Dobro je, kdor zmore, da pomeša vmes nekaj karbola ali karbolineja, dendrina itd., samo da je poprej vse dobro očiščeno mrčesa. Ker se ta pogubonosni mrčes zdaj zelo naglo razvija ter preide na drobne in mlade poganjke, ki bodo, ako se pravčasno zarod ne uniči, prihodnje leto suhi, je treba celo drevo z mešanico mazilnega mila in 3% arborina pa do 3 kg apna na 100 litrov vode poškropiti, posebno mlada napadena drevesca, da ne bodo poprej uničena, preden začnejo roditi. Pred vsem treba pri

zemlji točno pregledati, posebno tam, kjer ob korenju poganjajo mladičke, ker prav tam je gnezdo tega škodljivca. Tam je potrebno vse lepo obrezati, potem pa z zgoraj navedeno mešanico točno vse omazati, povrh je dobro natresti pepela in praha apna, pomešana z zemljo. Te zmesi mrčes ne prenese in se tam več ne plodi. Glavno je, da se pač čimprej vsepovsod gnezda, to je tiste bele kosmate pege točno pokrtačijo in zmečkajo ter zarod uniči. Kjer pa so špranje, tam treba, da se vse škodljivo zmečka, špranje pa s trdo mešanico prav dobro zamažejo in zamašijo, da se mrčes ne more dalje razvijati.

Druga, sicer manj, pa vendar zelo škodljiva ušica je zelena in rujavkasta listna ušica, ki se pa le na mladih in nežnih vršičkih pojavlja. Te ušice se odpravlja na razne načine. Kjer jih ni veliko, se nje ometa s čopičem z apnenim vodo, to vsak dan zjutraj, dokler ni mrčesa konec; v večjih sadonosnikih pa z mešanico od 1½ kg mazilnega mila ter 1 kg tobačnega izvlečka v 100 litrih vode. Škropiti se sme le ob oblačnem vremenu ali proti večeru, nikakor pa ne ob žgočem solncu. To se ponavlja do tri dni, sploh dokler se mrčes ne uniči. Na vsak način pa se mora en dan poprej s tem poškropljeno drevje prihodnji dan zjutraj s čisto vodo poškropiti, da se listi poginulega mrčesa očistijo.

Ker se oboje ušice širijo s kraja v kraj, je potrebno, da vsi, prav vsi posestniki resno in brez odloga napovejo temu groznemu škodljivcu neizprosno boj ter ga na vse načine uničujejo, dokler ga popolnoma ne uničijo; ne čakajte, da vas ta mala stvarica s sadonosniki vred ne uniči. Sosed naj malomarnega soseda o tem pouči. Le samo z združenimi močmi bomo svoj cilj dosegli.

V. Kosi, strokovni ekonom v Petrovčah

*

Vprašanja in odgovori.

F. K. v Č.

Ali bi jabolčniku škodilo, če bi jabolka tolkel v cementnem koritu?

Odgovor:

Jabolčniku to ne bi škodilo, pač pa vam, ker bi cementno korito kmalu razbilo ali vsaj okrušilo. Je bolje leseno korito!

J. V. v S.

Neki turistični klub je brez vprašanja dolečil prostor, kjer bo stala planinska koča. Hočejo že začeti delati. Ali to smejo?

Odgovor:

Tega gotovo ne smejo. Ako bodo na vašem svetu kaj sezidali, bo to vaše, kar tako jim povejte! Razlastitev bi morda prišla v poštev, ali plačati se svet mora! Tujski promet pa v splošnem prinaša precej denarja v deželo, še posebno kmetu, zato ga ni ovirati.

J. Z. v Sv. M.

Ali lahko dobim orožni list za puško?

Odgovor:

Na občini morate napraviti prošnjo in navesti razloge.

I. Š. v Z.

Ali bo cena pri lesu še padla — rad bi vedel, ker sem dolžen?

Odgovor:

To je pa težko svetovati. Gotovo je, da bo kmalu konec ruskih nizkih cen. Pač pa je meja v Italijo za les zaprta, ker nočejo našega lesa. Pač pa bodo obrestni padale. Zmenite se z bratom za nižje obresti!

A. D. v J.

Ali bi lahko na svojem posestvu 30 oralov imel svoj lov?

Odgovor:

Ne. Sicer se ravno sedaj pripravlja nov lovski zakon, Kmetiška zveza je v tem oziru že stavila zahteve kmetov. Za škodo najmenik lova odgovarja. Tudi smete lisico in jastreba sami vstreliti, vendar morate vstreljeno žival izročiti najemniku.

J. J. v R.

25 let star sin je v bolnici. Silijo me, da jaz plačam. Ali sem dolžen?

Odgovor:

Za polnoletnega sina niste plačnik za stroške bolnice, ako niste prevzeli obveznosti na eden ali drugi način, in ako se sin ni poškodoval pri vas pri delu.

M. H. v H.

Dobival sem kot ponesrečenec rento. Pa so mi jo ustavili z neresničnim izgovorom. Kako jo dobim nazaj?

Odgovor:

Ker ni več postavnega roka za pritožbo, je edina pot — tožba pri sodnji. Dobite si pravico revnih, bo ceneje.

J. M. v Gr.

Bil sem 25 let pri rudniku, dobival sem penzijo, pa so mi jo vzeli, zopet sem na zahtevo nekaj dobil, zdaj so jo spet ukiniteli. Kako si naj pomagam?

Odgovor:

Vztrajajte na svoji zahtevi. Ker je zastopnik premogokopne družbe v Ljubljani, se obrnite najprej na družbo samo v Ljubljano. Ako ne bo odgovora, pa na kakega odvetnika v Ljubljani, morda na dr. Miha Kreka, ki vam bo pomagal zadevo urediti.

Vprašanja glede kuluka:

Smo dali že splošna pojasnila. Za pomladni čas je zadeva že končana. Bajje je bil kuluk v dravski banovini že z odlokom od 4. maja znižan. Če se je to upoštevalo, ne vemo. — Posameznikom glede kuluka ne moremo dajati pojasnil in odgovorov, ker nimamo na vpogled raznih navodil, kako se naj izvaja.

L. F. v K.

Želim v Mariboru v žel. službo, kje se naj zglašim?

Odgovor:

Pri vodju državne železnice v Mariboru. Toda ni verjetno, da imajo kako mesto prosto.

A. Z. v B.

Imamo kravo, ki kašlja...

Žalibog živinozdravniških nasvetov ne dajemo.

P. H. v Sv. B.

Med menoj in tastom je spor...

Odgovor:

Zelo nam je žal, ako je kje med sorodniki kak prepir. Vendar v takih ozirih ne posredujemo.

J. K. v P.

Ali lahko prosim za odpis državne trošarine na vino na enak način kot banovinske?

Odgovor:

Ni nam znano, da bi dosedaj država odpisala komu trošarino na vino. Te vrste prošnje niso najbrž bile predložene. Ako ne gre za velike količine vina, se tudi ne izplača.

K. P. v D.

Kje se dobijo Bat'a čevlji?

Odgovor:

V prodajalnah Bat'a v Mariboru ali Ljubljani ali drugod.

F. M. v M. C.

Moja žena je brez moje vednosti od nekega tihotapca kupila par škatljic saharina. Financar je to odzvel. Ali je to kaznjivo?

Odgovor:

Seveda je kaznjivo! Težko bo tudi dokazati, da vi za to nič ne veste. Ako bi se vam kazen zdela prehuda, vložite prošnjo na finančno ravnateljstvo v Ljubljani. — V bodoče: Ne kupujte od neznanec ničesar!

Fr. K. v Sv. V.

Brat je umrl v tujini. Vse premoženje je dobila ena sestra, nas pa je več. Ali je to prav?

Če je bil tak testament, ne morete ničesar doseči. Ako je brat umrl brez testamenta, se razdeli po enakih deležih.

V. F. v L.

Sem kovač, tri leta učenec, tri leta pomočnik, ali sem lahko samostojen?

Odgovor:

Vsa spričevala, ki to dokazujejo prijavo pošljite na srezko načelstvo, ki ga prosite, da vam izda obrtni list; potem lahko takoj začnete.

Vsem: Vprašanja brez podpisov in onih, ki niso naročniki Slovenskega Gospodarja, romajo v koš. — Kdaj odgovorimo na kako vprašanje, se uredništvo nič ne veže, ker jih je veliko in sledijo po vrsti. — Na vprašanja, ki so se že obravnavala, se ponovno ne odgovarja.

*

POKONČEVANJE RAZNEGA MRČESA.

Ščurki, črni in rujavi, se držijo najraj tam, kjer imajo topla skrivališča in dovolj vlažne hrane. Ne puščajmo torej v kuhinji in shrambi umazane posode, olupov in pomij čez noč. Ker ljubijo ščurki mokroto, jih najlaže polovimo v steklenice, ali druge znotraj polzke posode, v katere denemo kot vabo nekoliko žlic piva. Od zunaj ovijemo posodo s slamo ali krpami, po katerih prilezejo ščurki, privabljeni po pivu na vrh, nato zdrčijo po polzki steni na dno, ven pa ne morejo več. Istočasno natrosimo in napihamo v špranje tal in v luknje, kjer se mrčes zadržuje, z mišnico namešane moke ali pa sladkorni prah z boraksom ali gibsom pomešan. Mišnica je strupena, boraks napihne in gib se v črevesih strdi, vsled česar so vsa tri sredstva dobra za iztrebljenje nadležnih grilov.

Najhujši sovražnik jim je jež. Zato naj ne manjka ta prekoristna bodeča živalca prav nikjer, kjer se pojavijo ščurki.

Miši in podgane so strašna nadlega. Že posamezne živali napravijo škodo, kaj šele, če se pojavijo v večjih množinah. Res pridna in na lov vzgojena mačka jim še najbolj posveti. Priporočljive so tudi pasti, ki se jih pa mora po vsaki rabi politi z vročo vodo da izgubijo duh po miškah in podganah. Važna za uspešni lov je tudi vaba. Vabno treba večkrat premeniti in vzeti nekaj takega, kar živali zunaj ne dobijo pod zob. Malo opečene slanine ali kosček klobase jih kaj hitro privabi. Tudi je mešanica moke, sladkornega praha in neugašenega apna, zraven pa posoda z vodo, dobro sredstvo za pokončevanje teh škodljivcev. Žival se nažre mešanice, postane žejna, pije, apno se vžge in žival je zapisana smrti.

Januš Golec:

Guzaj.

24

Al' ga je poslušal radoveden meščan, ker tolovaj je resnico še pretiraval in slikal posamezne napade v takih barvah, da so strmeli vanj poslušalci od strahu kvišku štrlečih las. Ko je končal indijanske storije v eni krčmi, je šel s ponovitvijo predstave v drugo in v par dneh je bilo čitati po časopisih, kaj pripoveduje o roparskem poglavarju očividec. Čas je imel, denarja tudi in takile nastopi po mestnih krčmah so mu bili v večjo zabavo nego bogznaj koliko gledaliških predstav ali koncertov.

V Celju ter Mariboru je kupoval orožje, streljivo ter si pustil delati pri izvežbanih mestnih krojačih vse mogoče obleke. Celo po Gradcu ter Dunaju se je parkrat sprehajal. Ob priliki enega dunajskih obiskov je dal sam v časopis, da je

bila slovita dunajska policija že na sledi roparskemu kralju iz Spodnjega Štajerja, a je odnesel lopov pete v Budimpešto in preko Pragerskega nazaj v svoje lastne brloge.

Krog Slov. Bistrice in Konjic kroži o Guzaju vest, da je šel nekoč peš iz Št. Jurja v Maribor. Ob tej priliki je prepotoval ter spoznal vse večje kraje ob južni železnici in ob vznožju Pohorja. Pri podružnici Sv. Treh kraljev v župniji Kebelj na Pohorju bi se naj bil sestal z roparjem Krivcem, ki je tolovajil in uganjal razne zločine od Čadrama do Maribora. V zgoraj omenjeni župni cerkvi bi se naj bila razbojnika dogovorila, da bosta nastopala skupno in preplavila z grozodejstvi ter ustrahovanjem vse kraje od Brežic do Maribora. Te govornice so brez vsake resnične podlage, ker se je pojavil Krivec krog Čadrama ter okolice tedaj, ko so bile od Guzaja le še kosti. Vsekako pa je to ljudsko pripovedovanje dokaz, da je prodrl glas o Guzajevi tolovajski slavi kmalu izven mej njegovega resničnega delokroga.

Dobro ohranjen otroški voziček proda Terezija Knuplež, Maribor, Tattenbachova 18. 990

Dva učenca, pridna in poštena, sprejme takoj pekarna Mulec, Studentenci pri Mariboru. 939

Vinotoč grof. D'Avernas v Bresternici pri Kamnici je otvorjen. 963

Občinski tajnik se išče, plača po dogovoru, zglašiti se pri županu v Bezovici, srez Konjice. 946

Službo organista išče na manjši župniji, je zmožen tudi tajništva, nastopi takoj, naslov v upravi lista. 936

Hiša z mlinom in 3 orale zemljišča, 5 min. iz mesta, se ugodno proda. Naslov v upravi lista. 933